

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2011. NOVEMBER 18.

Személyi rész	Kitüntetések	a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából	208
<hr/>			
A Magyar Tudományos Akadémia Vezetői Kollégiumának határozatai		a 2011. október 11-én megtartott üléséről	209
<hr/>			
Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa		2011. szeptember 26-i ülésének határozatai	210
<hr/>			
A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének határozatai		a 2011 szeptember 27-én megtartott üléséről	210
<hr/>			
Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím adományozásáról	212
	Fogadóóra	Magyar Tudományos Akadémia főtitkáránál	213
	Helyesbítés	213

SZEMÉLYI RÉSZ

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége kiemelkedő tudományos életművük elismeréseként

EÖTVÖS JÓZSEF-KOSZORÚVAL

tüntette ki:

Báldi Tamást, a földtudomány doktorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Általános és Történeti Földtani Tanszékének nyugalmazott professzorát,

Fésüs Lászlót, az MTA doktorát,

Józan Pétert, az MTA doktorát,

Lantos Bélát, az MTA doktorát, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Irányítástechnika és Informatika Tanszéke Professor Emeritusát,

Nagy Józsefet, az MTA doktorát, a Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Tanszéke Professor Emeritusát,

Tamássy Lajost, az MTA doktorát, a Debreceni Egyetem Professor Emeritusát,

Varga Zoltán Sándort, a biológiai tudomány doktorát, a Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar Evolúciós Állattani Tanszéke Professor Emeritusát.

A Szily Kálmán-díjat a Magyar Tudományos Akadémia elnöke alapította a tudományszervezési és igazgatási feladatok során kiváló munkát végző személyek elismerésére, a példamutató teljesítmény jutalmazására. A Díj átadására 2011-ben másodszer kerül sor.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Szily Kálmán-díjat adományozott

Gilyén Elemérnek, az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Iroda volt igazgatójának.

Az Oláh György-díj kuratóriuma – Oláh György Nobel-díjas tudós adományának segítségével –
Oláh György-díjat adományozott

Kotschy Andrásnak, a kémiai tudomány doktorának, a Servier Kutatóintézet Zrt. Rákkutatási Kémiai divíziója igazgatójának.

A Simonyi Károly-díj szakkuratóriuma
Simonyi Károly fizikai díjat adományozott

Gábos Zoltánnak, az MTA külső tagjának,

Simonyi Károly mérnöki díjat adományozott

Kurutzné Kovács Mártának, az MTA rendes tagjának.

A Paksi Atomerőmű Részvénytársaság és a Wigner Jenő-díj kuratóriuma
Wigner Jenő-díjat adományozott

Sükösd Csabának, a fizikai tudomány kandidátusának, egyetemi docensnek, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Nukleáris Technikai Intézet Nukleáris Technika Tanszéke volt vezetőjének,

Raics Péternek, a fizikai tudomány kandidátusának, a Debreceni Egyetem Kísérletfizikai Tanszéke nyugalmazott egyetemi docensének.

A Richter Gedeon Részvénytársaság és a Magyar Tudományos Akadémia által alapított díj kuratóriuma
Bruckner Győző-díjat adományozott

Klebovich Imrének, az MTA doktorának, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézete professzorának,

A 40 éven aluli kutatóknak kiadható Bruckner Győző-díjat adományozta a kuratórium

Drahos Lászlónak, az MTA Kémiai Kutatóközpontja tudományos főmunkatársának.

A „Hevesy György-díj a nukleáris kutatásért” kuratóriuma
Hevesy György-díj
I. kategóriáját megosztva adományozta

Kónya Józsefnek, a kémiai tudomány doktorának

és

Nagy Noéminek, az MTA doktorának,

A díj fiatal kutatóknak létesített II. kategóriáját adományozta

Nagyné Szabó Andreának, tudományos kutatónak,
Reiss Tibornak, tudományos kutatónak.

A Magyar Olaj- és Gázipari Részvénytársaság által alapított díj kuratóriuma a 2011. évi
MOL Tudományos Díjat ítélte oda

Takács Gábornak, az MTA doktorának.

A Magyar Vasút fejlesztése területén végzett
kiemelkedő tervékenység elismerésére
a Magyar Tudományos Akadémia által a MÁV ZRt.
kötelezettségvállalása mellett létrehozott

Mikó Imre-díjat,

valamint a díj mellé

a Magyar Közlekedési Közművelődésért Alapítvány

Mikó Imre-emlékplakettjét adományozta

a kuratórium

az *életmű kategóriában*

Destek Miklósnak, címzetes egyetemi docensnek,
Görbicz Sándornak, címzetes egyetemi tanársegédnek,
Machovitsch Lászlónak, címzetes főiskolai tanárnak,
Trencsényi Zsigmondnak, címzetes főiskolai docensnek.

az *aktív szakember kategóriában*

Kormányos Lászlónak, a MÁV-START Zrt. szolgáltatás fej-
lesztési vezetőjének.

A Kapolyi László akadémikus által alapított
díj kuratóriuma a 2011. évi

Vitális István Tudományos Díjat

adományozott

Janositz Jánosnak, a műszaki tudomány kandidátusának.

A Magyar Tudományos Akadémia tudományos osztályai
és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatal képviselőiből
alkotott kuratórium

Akadémiai Szabadalmi Nívódíjban részesítette:

Hermecz Istvánt, az Akadémia volt levelező tagját, a Sanofi-
Aventis/Chinoïn preklinikai fejlesztéseinek egykori igaz-
gatóját, a Semmelweis Egyetem, a Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem, a Szegedi Tudomány-
egyetem volt tanárát,

Pedryc Andrzejt, az MTA doktorát, a Budapesti Corvinus
Egyetem Kertészettudományi Kar Genetika és Növény-
nemesítés Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanárát,

Szipőcs Róbert, az MTA Szilárdtestfizikai és Optikai Kutató-
intézet tudományos főmunkatársát.

A Magyar Tudományos Akadémia
és Pungor Ernő örökösei
közérdekű kötelezettségvállalása alapján
alapított díj kuratóriuma

Pungor Ernő-díjat adományozott

Tárkányi Gábornak, az MTA Kémiai Kutatóközpont osztály-
vezetőjének.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA VEZETŐI KOLLÉGIUMÁNAK HATÁROZATAI

a 2011. október 11-én megtartott üléséről

38/2011. (X. 11.) számú VK határozat

A Vezetői Kollégium tagjai a Magyar Tudományos Akadémia
182. rendkívüli közgyűlésének tárgysorozatát megismerték és
elfogadták.

39/2011. (X. 11.) számú VK határozat

A Vezetői Kollégium tagjai egyetértően „A MAGYAR TU-
DOMÁNYOS AKADÉMIA BESZÁMOLÓJA A MAGYAR
ORSZÁGGYŰLÉS SZÁMÁRA AZ MTA MUNKÁJÁRÓL
ÉS A MAGYAR TUDOMÁNY HELYZETÉRŐL 2009–
2010” c. dokumentumban foglaltakkal, és kérik a benne sze-
replő adatok részletesebb elemzését.

40/2011. (X. 11.) számú VK határozat

A Vezetői Kollégium tagjai egyetértően az Akadémiai Köz-
alkalmazotti Munkakörök Adatbázisának kialakításával és
működtetésével, az előterjesztésben foglaltak szerint.

41/2011. (X. 11.) VK határozat

A Vezetői Kollégium tagjai megismerték és elfogadták a Ma-
gyar Tudomány Ünnepe programjairól, szervezéséről és kom-
munikációjáról szóló főtktár-helyettesi beszámolót.

AZ AKADÉMIAI KUTATÓINTÉZETEK TANÁCSA
2011. szeptember 26-i ülésének (AKT 5/2011)
HATÁROZATAI

Napirend:

1. Tájékoztató a Magyar Tudományos Akadémia intézet-hálózatának átalakításáról
2. A Kormány számára készült, a Magyar Tudományos Akadémia tevékenységéről szóló tájékoztató elfogadása
3. Egyebek

AKT 1/5/2011 (09. 26.) határozat:

*Az AKT tagjai megismerték Pálincás József elnök tájékoztatását az MTA kutatóintézet-hálózat átalakításának az AKT által június 27-én elfogadott koncepció alapján meg-
tett és tervezett lépéseiről.*

AKT 2/5/2011 (09. 26.) határozat:

Az AKT megtárgyalta a „A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA A KORMÁNY SZÁMÁRA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA 2010. ÉVI MUNKÁJÁRÓL, VALAMINT A MAGYAR TÁRSADALOM ÉS GAZDASÁG FELLENDÍTÉSE ÉRDEKÉBEN ELÉRT EREDMÉNYEIRŐL” c. kormánytájékoztatót, és egyhangúlag javasolja, hogy azt Pálincás József, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke terjessze a Magyar Köztársaság Kormánya elé.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ELNÖKSÉGÉNEK
HATÁROZATAI

a 2011. szeptember 27-én megtartott üléséről

40/2011. (IX. 27.) számú
elnökségi határozat

Az Elnökség tagjai egyetértenek az MTA intézményhálózata szerkezeti megújításának céljaival és lépéseivel az előterjesztésben foglaltak szerint.

41/2011. (IX. 27.) számú
elnökségi határozat

1. Az Elnökség tagjai támogatják, hogy az akadémiai Alapszabály és Ügyrend módosítását a tudományos osztályok delegáltjaiból álló bizottság készítse elő.
2. Az Elnökség tagjai felkéri Csépe Valéria főtitkárhelyetteset, hogy az Alapszabály módosítását előkészítő bizottság elnöki feladatait lássa el.
3. Az Elnökség tagjai egyetértenek a tudományos osztályok által az Alapszabály módosítását előkészítő bizottság tagjaira tett javaslatokkal, és megerősítik Nyomárkay István, Szabó Miklós, Pálffy Péter Pál, Balázs Ervin, Sótornyai Péter, Gyulai József, Horvai György, Hámori József, Korinek László, Ádám József és Lovas Rezső akadémikusok bizottsági tagságát.
4. Az Elnökség tagjai egyetértenek a Doktori Tanács elnökének bizottsági tagságával.

42/2011. (IX. 27.) számú
elnökségi határozat

1. Az Elnökség tagjai egyetértenek a tudományos osztályok bizottságainak újraválasztása az előterjesztésben és annak mellékletében foglaltak szerint történjen.
2. Az Elnökség tagjai megismerték az előterjesztésben jelzett, az új tudományos bizottságokkal kapcsolatos problémákat, és az akadémiai Alapszabály 2011. decemberi módosításáig egységes ideiglenes szabályokat alkotnak az alábbiak szerint:
 - 2.1. Az Elnökség tagjai egyetértenek a köztestületi átjelentkezések során a tudományos osztály az átjelentkező köztestületi tagok közül nem utasíthat el átjelentkező köztestületi tagot.
 - 2.2. Az Elnökség tagjai egyetértenek a tudományos osztály az elektronikus választás során kialakuló sorrendet fő szabály szerint nem módosíthatja.
 - a) A tudományos bizottságokat azonban – amennyiben az osztály előzetesen így dönt – úgy kell létrehozni, hogy a tudományos bizottságnak legalább tíz MTA doktora címmel rendelkező tagja legyen.
 - b) Súlyos tudományterületi aránytalanság esetén (az osztály előzetes döntése alapján) a tudományos osztálynak lehetősége van az eredeti bizottsági tag-

létszám maximum 25%-os növelésére és az alul-reprezentált tudományterülethez tartozó köztestületi tagok közül új tagok kooptálására.

A választás megkezdése előtt a szavazásra jogosultakat az osztály fenti a)–b) pontokban meghatározott döntéséről tájékoztatni kell.

- 2.3. Az Elnökség tagjai egyetértenek azzal, hogy az új bizottsági struktúrában az „utódbizottságokban” a régi bizottság tisztségviselője újraválasztható akkor is, ha korábban kétszer már volt bizottsági elnök vagy titkár (azaz az utódbizottság nem kvázi jogutód, hanem új bizottságnak tekintendő).

**43/2011. (IX. 27.) számú
elnökségi határozat**

Az Elnökség tagjai megismerték és elfogadták a Kormány számára készített tájékoztatót, és javasolják annak Kormány elé terjesztését.

**44/2011. (IX. 27.) számú
elnökségi határozat**

Az Elnökség tagjai – áttekintve a tudományos osztályok indokolásait és meghallgatva az MTA Kitüntetési és Díjbizottsága javaslatait – titkos szavazással 2011-ben az Eötvös József-koszorút az alábbi személyek részére ítélik oda: *Báldi Tamás, Fésüs László, Józán Péter, Lantos Béla, Nagy József, Tamássy Lajos és Varga Zoltán Sándor.*

**46/2011. (IX. 27.) számú
elnökségi határozat**

Az Elnökség tagjai elfogadják a Doktori Tanács azon javaslatát, amely szerint az osztályok csak olyan tudományos bizottságokat jelölhetnek ki a doktori eljárásban történő közreműködésre, amelyeknek legalább tíz, a doktori ügyben szavazati joggal rendelkező tagja van. Ezt a feltételt értelemszerűen az osztályok doktori bizottságaiban is érvényesíteni kell.

KÖZLEMÉNYEK

T Á J É K O Z T A T Ó

a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím adományozásáról

ABONYI JÁNOS

„Technológiafejlesztési célú adatbányászati technikák” című munkája alapján,

BAÁN ISTVÁN

„A 14–16. századi magyar történelem bizánci és korai-új-kori görög nyelvű forrásai” című munkája alapján,

BIRÓ SÁNDOR

„A *Streptomyces griseus* 45H által termelt extracelluláris, pleiotróp autoregulátor fehérje – a C faktor – szerepének vizsgálata a streptomycesek differenciálódásában és anti-biotikum termelésében” című munkája alapján,

BÍRÓ TAMÁS

„Sejtfelszíni receptorok és jelátviteli rendszerek szerepe a sejtproliferáció szabályozásában” című munkája alapján,

DO VAN TIEN

„Több szerveres Markov kiszolgálási modellek: számítási algoritmusok és infokommunikációs alkalmazások” című munkája alapján,

FORRÓ ENIKŐ

„Új enzimes stratégiák laktám és aminosav enantiomerek szintézisére” című munkája alapján,

KOCSIS LÁSZLÓ

„Szőlőalanyok egyes fiziológiai jellemzőinek és biológiai tényezőinek értékelése” című munkája alapján,

KOVÁCH IMRE

„A jelenkori magyar vidéki társadalom szerkezeti és hatalmi változásai” című munkája alapján,

LENDVAI BALÁZS

„Szubcelluláris kommunikációs lehetőségek az idegsejtek dendritjeiben” című munkája alapján,

LICHTENBERGER JÁNOS

„A földi plazmaszféra vizsgálata whistlerek segítségével” című munkája alapján,

MONOK ISTVÁN

„A magyarországi főnemesség könyves műveltsége a XVI–XVII. században” című munkája alapján,

N. HORVÁTH BÉLA

„A líra logikája – József Attila” című munkája alapján,

RÁCZ ISTVÁN

„Feketelyukak a gravitáció geometrizált elméleteiben” című munkája alapján,

SERÉNYI MIKLÓS

„A katódporlasztás lehetőségei az optoelektronikában” című munkája alapján,

SZALAI GABRIELLA

„A szalicilsav szerepe gazdasági növények stressztűrő képességében” című munkája alapján,

SZILÁGYI MÁRTON

„Csokonai Vitéz Mihály pályafutása (Társadalomtörténeti kontextusok egy írói életpályához)” című munkája alapján,

SZIRÁK PÉTER

„Örkény István” című munkája alapján,

SZOLNOKI ATTILA

„Együttműködés térbeli koevolúciós modellekben” című munkája alapján,

VELLAI TIBOR

„Jelátviteli kapcsolatok feltárása *Caenorhabditis elegans*-ban” című munkája alapján,

VIG ISTVÁN

„Verancsics Dictionariuma a korabeli európai kontextusban” című munkája alapján,

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet.

FOGADÓÓRA

Németh Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia főtktára minden hétfőn 15.30–17.00 óra között – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

HELYESBÍTÉS

A 2011. évi 10. számú Akadémiai Értesítőben a 197. oldalon hibásan jelent meg

A Magyar Tudományos Akadémia köztestületi költségvetési szerveinek vezetőivel kapcsolatos munkáltatói jogok gyakorlásának szabályozásáról szóló rendelkezés elnöki határozat formájában való közzétételéről szóló 3/2009. (X. 30.) sz. határozat melléklete egységes szerkezetben

A II. Különös rendelkezések 5. § (2) bekezdése helyesen a következő:

„A főigazgatót, illetve az igazgatót az Akadémia elnöke az Európai Unió ajánlásainak megfelelő pályázati eljárás alapján nevezi ki (bizza meg), illetve menti fel (vonja vissza megbízását). A kinevezés legfeljebb 5 évre szól”.

(Sajtóhiba)

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Felelős szerkesztő: Dr. Csikós Boglárka

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója
Budapest, 2011. Nyomdai táskaszám: 5947
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Szerkesztő: Pók Andrea, Prepress Manager – Termékmenedzser: Egri Róbert
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865-9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 6900 Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 575 Ft áfával.

